

עין משפט‏
נר מצוה

פה:

לִימָא שְׂמוּאֵל אֵית לֵיה דרב דימי. פירוש רש"י נראה עיקר דקאי אההיא דבור שצין צ' חזירות דקסבר שמואל אדם אוסר על חזירו דרך אויר אע"פ שהוא תשמיש גרוע ומשני התם רשויות דאורייתא וליכא למיחש שמא מתוך כך יצא לטלטל מרה"י לרה"ר דאיסורא דאורייתא מידע ידע אצל הכא דאי לאו דאסרי אהדדי שמא מתוך כך יטלטל מחצר לחצר ור"ת פירש גע"א ואין נראה פירושו: **ומי** אמר רב הכי. פי' דאין אדם אוסר על חזירו דרך אויר והא אמתר שני בתים כו' וקס"ד טעמא דאוסר לזרוק משום דסגי באיר רה"ר למעלה מעשרה וקאמר דאוסר עליו אוירן של בני רה"ר אף על פי שאין להם כאן תשמיש וכן פי' כגונוטרס ומדשמואל אדשמואל לא מצי למיפדך דאין תשמיש דלאיר הכא חשיב כההיא דלעיל אצל לרצ פריך מכל שכן ורש"י פירש דלא פריך שמואל אדשמואל משום דנרשויות דאורייתא מודה: **לֵאמֹר** מי אוקימנא בו'. בשנת פרק הוויק (דף טז.) מוקי לה הכי משום פירכא אחריתי וק"ק דהתם נמי קאמר ולא מי אוקימנא: **בית** התבן בו' הרי זה עירוב. ואפילו אין שם תנן דלענין הנחת עירוב לא צעי אלא דחוי לדירה אצל הא דקאמר צפ' הדר (לעיל ד' עב): דבית התבן אוסר היינו דוקא כשיש שם תנן כמו שלר' יהודה אינו אוסר אלא מקום דירה והיינו דוקא כשדר שם בשנת דבעינן מקום פיתא או מקום לינה והא דקמיינה הכא הדר שם אינו ערוב דדוקא שאין לצעל הבית שם תנן דאם יש שם תנן הוי דחשיב בית התבן כמקום דירה צפרק הדר ולא אסרי אהדדי: **עירוב** הוא דלא הוי הא שיתוף הוי. קשה דאשכחנן דקרי עירוב שיתוף צפ' הדר (לעיל ד' עא.) צעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה ציין ולזה ציין אין לריבין לערוב קאמר מאי לא עירבו לא נשתתפו: דעריצי

^[כ] ר' יוחנן אומר שם שמואל אדם אוסר על חזירו דרך אויר אע"פ שהוא תשמיש גרוע ומשני התם רשויות דאורייתא וליכא למיחש שמא מתוך כך יצא לטלטל מרה"י לרה"ר דאיסורא דאורייתא מידע ידע אצל הכא דאי לאו דאסרי אהדדי שמא מתוך כך יטלטל מחצר לחצר ור"ת פירש גע"א ואין נראה פירושו: **ומי** אמר רב הכי. פי' דאין אדם אוסר על חזירו דרך אויר והא אמתר שני בתים כו' וקס"ד טעמא דאוסר לזרוק משום דסגי באיר רה"ר למעלה מעשרה וקאמר דאוסר עליו אוירן של בני רה"ר אף על פי שאין להם כאן תשמיש וכן פי' כגונוטרס ומדשמואל אדשמואל לא מצי למיפדך דאין תשמיש דלאיר הכא חשיב כההיא דלעיל אצל לרצ פריך מכל שכן ורש"י פירש דלא פריך שמואל אדשמואל משום דנרשויות דאורייתא מודה: **לֵאמֹר** מי אוקימנא בו'. בשנת פרק הוויק (דף טז.) מוקי לה הכי משום פירכא אחריתי וק"ק דהתם נמי קאמר ולא מי אוקימנא: **בית** התבן בו' הרי זה עירוב. ואפילו אין שם תנן דלענין הנחת עירוב לא צעי אלא דחוי לדירה אצל הא דקאמר צפ' הדר (לעיל ד' עב): דבית התבן אוסר היינו דוקא כשיש שם תנן כמו שלר' יהודה אינו אוסר אלא מקום דירה והיינו דוקא כשדר שם בשנת דבעינן מקום פיתא או מקום לינה והא דקמיינה הכא הדר שם אינו ערוב דדוקא שאין לצעל הבית שם תנן דאם יש שם תנן הוי דחשיב בית התבן כמקום דירה צפרק הדר ולא אסרי אהדדי: **עירוב** הוא דלא הוי הא שיתוף הוי. קשה דאשכחנן דקרי עירוב שיתוף צפ' הדר (לעיל ד' עא.) צעל הבית שהיה שותף לשכניו לזה ציין ולזה ציין אין לריבין לערוב קאמר מאי לא עירבו לא נשתתפו: דעריצי

רבינו הגנאל

ראמזעפי שניהן אסורין כו'.

ש"מ כיון שכל אחד מהן משתמש בסמור לו אין אדם אוסר על חזירו דרך אויר. א"ל ר' אליעזר אר"ה, והא מר הוא דאמר, כלומר אתא אמרת כל לזה בשלישול ולזה בוריקה שניהן אסורין בו, (להנ"ה) (והנ"י) חורבות כי לזה בוריקה ולזה בוריקה שניהן. א"ל מי סברת דעבדין כשורה. פי' כשורה בסדר אחת, [לא] (ב,נ)[חצובה]. דעבדין כמין כי יונין, והאמצעות היא בין שתי החצירות, ושתיים החצירות נמשכות ויוצאות מחוץ לחצירות. ואין משתמשות החצירות הללו בתוך שני החורבות הללו אלא על ידי בוריקה. מיהו וריקא מן החצר על החורבה תבוא למעלה למטה וריקא מן החורבה לחצר היא ממשלה למעלה לפיכך וריקא של חצר היא כגונת, וקריבה היא לשלישול, לפיכך גונתין לה. ווריקא של חורבה בקשה היא א'. פי' (ב,נ)[חצובה]. מחלת להודף, כשורה עומדת על הסדר אחת עם אחת. ומקשינן ומי אמר בר הכי והאימתו שני בתים שבני צידי רשות הרבים, רבה בר רב הונא אמר בר אסור לזרוק מזה לזה, ושמואל אמר מותר. ומפרקינן ולא אוקימנא דחד מיריד וחד מיתחי וזימנין דמגננין ואחי לאחוי. א"ל רבינא לרבא נימא שמואל דאמר גג הסמור לרשות הרבים צריך סולט קבוצ' להחזיר בטליטול דמרישת [הרבים], לית ליה הא דכי אתא רב דימי א"ר יוחנן מקום שאין בו אלא ד' על ד' מותר לבני רשות הרבים ולבני רשות היחיד לתכף עליו ובלבד שיהי' יחלוף. אמר ליה ברשויות של תורה הכי נמי דאית ליה, כי קאמר הכא ברשות דרבנן. והכמים עשו חזיון לדבריהם יתר משול תורה.

ותוב אמרנן ומי אמר רב אין אדם אוסר על חזירו דרך אויר והא איהו דאמר בשתי גגין בשני צידי רשות הרבים אסור לזרוק מזה לזה. ודחינן ולא מי אוקימנא כגון חד מיריד וחד מיתחי כו'. (נמתין.) הנותן עירובי בבית שער אכסדרא ומרפסת אינו עירוב. והדר שם אינו אוסר. אמרי משמיה דרב כל מקום שאמרו חכמים הדר שם אינו אוסר על בני חצר [הנותן עירובי שם אינו עירוב] חוץ מבית שער דיחיד, ובית שער דקתני במתני' בית שער דרבים. ירושלמי הדיא את אמרת (דחמר) בבית שער של יחיד אבל בבית שער של רבים הרי זה עירוב. והדר שם הרי זה אוסר עליו ^(א). דבי ר' ינאי אמרי אפילו יתד לתלות בו מנעלי, ואפי' טבלה או עשותה. רב [אמרן] ובלבד דבר הניטל בשבת וכו'. [וכל מקום שאמרו אין מניחין בו עירוב, כגון אכסדרא ומרפסת ויציא בהן, עירוב אין מניחין בהן, אבל מניחין בהן שיתופי מבוי, חוץ מן אויר (למבוי) [המבוי] שאפי' שיתופי מבוי לא. תניא נמי הכי כו'. אמר רב יהודה אמר רב בני חבורה שהיו מסובין וקדש נטילין היום פת שעל השלחן סומכין עליו משום עירוב. והני מילי במסובין בבית שבחצר, ושיתופי מבוי בחצר שבמבוי. ר' יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית אינו אוסר עליו. פי' אם יש בית בחצר שדר בו אדם אחד ויש שם באתרו הבית לבעל חצר כלים או חסורה מונחין באתרו הבית, ומשתמש בה זכה. כיון שיש שם מקצת רשות לבעל החצר הדר שם אינו אוסר עליו. הכי דמי תפיסת יד, אי"ר חנינא כגון חצירו של בן שם שהיה עשיר גדול, ויש בכל הבתים שבחצירו כלים וחסורות, ואין שם בית שלא היה לו חפץ בתוכו שהיו לו נכסים הרבה.

^(א) נראה דל"ל וקרינה הוא לצלול חזיקה של חורבה בקשה הוא לפיכך נותנין לה נשמתה. (צ) דל"ל אלא יאסרו עליו בני ר"ה. (ג) נראה דנכני הירושלמי אלו כסס ר' ינאי קאי אדבני ר"י במשנה ושיך להגן אחר הדיבור הכי דמי תפיסת יד.

ביצד משתתפין פרק שמיני עירובין

^(א) נראה דל"ל וקרינה הוא לצלול חזיקה של חורבה בקשה הוא לפיכך נותנין לה נשמתה. (צ) דל"ל אלא יאסרו עליו בני ר"ה. (ג) נראה דנכני הירושלמי אלו כסס ר' ינאי קאי אדבני ר"י במשנה ושיך להגן אחר הדיבור הכי דמי תפיסת יד.

ההוא אסור. לקמיה מפרש טעמא דעבידא כחצובה ושניהם הצמים סמוכים. ואע"ג דליכא לאקשויי דבור דלעיל [ע"א] דמי לאמנעי שהרי שני הצמים סמוכין לאויר המצוי ואי משום שיש הפסק ארבעה בינו לכל א' הכא נמי איכא הפסק כל חלל חורבה האמצעית וכולה

והאמצעי אסור יתיב רב ברונא וקאמר להא שמעתא א"ל רבי ^(א) אליעזר בר בי רב אמר רב הכי א"ל אין ^(א) אחוי'לי אושפיזיה אחוי'ליה אתא לקמיה דרב א"ל אמר מר הכי א"ל אין א"ל והא מר הוא דאמר לזה בשלשול ולזה בוריקה שניהן אסורין א"ל מי סברת דקיימי כשורה לא דקיימי כחצובה א"ל רב פפא לרבא לימא שמואל לית ליה דרב דימי ^(א) דבי אתא רב דימי א"ר יוחנן מקום שאין בו ד' על ד' מותר לבני רה"ר ולבני רה"י לבתף עליו ובלבד שלא יחליפו התם רשויות דאורייתא הכא רשויות דרבנן ^(א) וחכמים עשו חזיון לדרבריהם יותר משל תורה אמר ליה רבינא לרבא מי אמר רב הכי והא איתמר ^(א) שני בתים משני צידי רשות הרבים רבה בר רב הונא אמר רב אסור לזרוק מזה לזה ושמואל אמר מותר לזרוק מזה לזה א"ל לאו מי אוקימנא ^(א) דמדולי חד ומתתי חד זימנין דמגנדר ונפיל ואתי לאיתויי: **במתני'** ^(א) הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב ^(א) והדר שם אינו אוסר עליו בית התבן ובית הבקר ובית העצים ובית האוצרות הרי זה עירוב והדר שם אוסר ^(א) רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד של בעל הבית אינו אוסר: **גב' אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת** ^(א) כל מקום שאמרו ^(א) הדר שם אינו אוסר הנותן את עירובו אינו עירוב חוץ מבית שער דיחיד וכל מקום שאמרו חכמים אין מניחין בו עירוב ^(א) מניחין בו שיתוף חוץ מאויר מבוי מאי קמ"ל חנינא הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב עירוב הוא דלא הוי הא שיתוף הוי בית שער דיחיד ואויר דמבוי איצטריכא ליה דלא תנן תניא נמי הכי הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת ובחצר ובמבוי ה"ו עירוב והתנן

אין זה עירוב אימא ה"ז שיתוף שיתוף במבוי לא מינטר אימא בחצר שבמבוי ^(א) אמר רב יהודה אמר שמואל ^(א) בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום פת שעל השלחן סומכין עליהן משום עירוב ואמרי לה משום שיתוף אמר רבה ולא פליגי כאן במסובין בבית כאן במסובין בחצר אמר ליה אביי לרבה תניא דמסייע לך ^(א) עירובי חצירות בחצר ושיתופי מבואות במבוי והוינן בה עירובי חצירות בחצר והתנן הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב אימא עירובי חצירות בבית שבחצר שיתופי מבואות בחצר שבמבוי: רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד וכו': הכי דמי תפיסת יד כגון חצירו של ^(א) ^(א) בוגיים בן בוגיים ^(א) אתא לקמיה דרבי אמר להו פנו מקום לבן מאה מנה אתא איניש אחרינא אמר להו פנו

שצחצר: אינו אוסר. על צעל חצר ואין לריך ליתן את הפת דלאו דירה היא: והדר שם. אם השאיל צעל הבית בית התבן שלו לאחר לדור שם אוסר עליו צחצר הואיל ופתחו לחצר: אם יש שם תפיסת יד של צעל הבית. שיש לצעל הבית מקום דדירתו של זה שנותן שם כליו להנציע: אינו אוסר עליו. דכל רשותא דחצר דידיה הוא כאילו דר עמו צבית: גב' חוץ מצית שער דיחיד. דחצר של יחיד ומתני' צבית שער דחצר דרבים עסקינן: עירוב משום דירה דמערב להו לצבית דירה כאילו כל בני הצמים דרין כאן הלכך אי לא חזי לדירה לא מצי שרי אצל שיתוף לא משום דירה הוא דלא לא צמים שייכי ציה אלא חצירות וכיוצא לאו דירה צעינן אלא מקום המשתמר כגון חצר אצל אויר דמצוי לאו משתמר הוא: סניא נמי הכי. דמניחין צו שיתוף: משום עירוב: מי מיעטר ל"ג. דטעמא לאו משום נטירותא הוא: צמים שצחצר. לאפוקי צית שצחצר אחרת: צחצר צצמצוי. לאפוקי חצר שאינה פתוחה לו: (בוגיים) בן בוגיים. עשירי) הוה ומשאיל צמים שצחצר) לאחרים והיו לו כלים כזולין שמתוך עושרו היו לו כלים הרבה: פנו מקום לנן מאה מנה. כלומר מקום חשוב: פנו

אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני הפתחים כאורך עלייה ויטלן עולים כסולס אחד אחד תמנפסת ודקר תמנפסת נכנסין ויואלצין כולן, מרפסת מלגורי, סולס אשקליא ^(א). אינו עירוב. דלא חזי לדירה, שכל היוצא ונכנס עובר עליו ^(א). עירובי חצירות בבית שבחצר ושיתופי מבואות בחצר שבמבוי. דעירובי החצר לציווף הצמים הוא להיות כולס כדריס צבית אחד, הלכך צענין צית הכאלי לדירה, ושיתוף המבוי אינו אלא לצדק החצירות ומצוות לאו דירה ניעבו והלכך לא צעי דירה אלא כאריכא של חצר דיו ונמקום משתמר, והיו כל החצרות כולן כאילו תשמעין להיות אחד ^(א). (סוכה ג.)

מסורת הש"ס

(א) ג'ל' אלוטרן. (צ) ג'לעיל עד. (ג) שבת ח: לעיל ט. עו. ולקמן פו. קא. (ד) ג'לעיל עו. וי"ק. (ס) שבת זא. (ו) לעיל עו. [סוכה ג.]. (ז) בסדר המשנה בירושלמי ובגירף הגי' עליו, (ח) ג'עי' תוס' לעיל עה: ד"ה ודמי יוחנן. (ט) לעיל עג: [ע"ש]. (י) סוכה ג. (י) ג'נירסת הערוך ע' סנן בן ננסן, (ל) ס"א כי חאמא, (מ) ג'ל גורסין בן בוגיים תלמידו של רבי [רש"י ע"ש]. (נ) בס"א: שצחצחר,

הגהרות הב"ח

(א) גב' כל מקום שאמרו חכמים הדר: (ב) שם חצירו של בן בוגיים:

גליון הש"ס

גב' שיתופי מבואות בחצר שבמבוי. עיין לעיל דף סח ע"א מד"ה ויקנין להו. וטור דלעיל דף עא ע"צ מד"ה צפת:

מוסף רש"י

אחרי לי אושפיזיה. לחלוץ ואשפיזיה (לעיר) (עו). מקום שאין בו ד' על ד'. טפחים רחוב ועומד צין רה"י לרה"ר ויש לו היכר כגון גבה מן הארץ ג' ואילו היה רחוב ד' היה נקרא וימותר לשלול ויהיו כרמלות ואסור לנאמן ולכאן, אצל כעשוי נקרא מקום פטור וימותר לנאמן ולכאן לכחף עליו משא שלטן (לעיר) (עו). האילו וליכא מקום חשוב לא רשות צלמפי נפשיה הוא ונטייל להכא ולכא (לעיר ט.) ובלבד שלא יחליפו. דלא לימרו דקא עמילי מרשות הרבים לרשות היחיד ואחי למשגרי האולה בשבת (עו) ודרבנן הא, דלילו חיובא ליכא דבעינן עקירי מרשות זו והכא הכא לרשות זו, והכא עקירי מרה"י גמורה והכא למקום פטור, ועקירי מןמקום פטור והכא לרה"ר גמורה (לעיר עו). יותר משל תורה. יותר ממה שצפשה תורה לרבים (וביתין קא).

אסור לזרוק מזה לזה. ואפילו הן שלר, דלילו חצירו של זה הכי שרי שמואל (שבת טז.). דמדולי חד ומתחי חד. דמתוך כך צריך לאמר דיו מנצבה למען או מנמון לגבוה ערוב צה ודילמא לא זריק על הגג ונטייל לרה"ר ואחי לאחוי, ולהכי נקט ואחי לאחוי דלילו משום נפילת רה"ר ליכא חיוב חטאת, דמתעסק הוא אצל האולה דלא תכחון לזרוק לרה"ר (עו). הנותן את עירובו בבית שער. עירוב הצניו מצתי החצר ומתנו צבית שער, היינו צית קטן לפני שער החצר, או מנפסין או בחמור, ואומר הפתח יושב שם (סוכה ג.) אכסדרא. שאפני הבית שוקרין פוטוקיא ^(א). (עו). ומרפסת. עליה ארוכה על פני החצר על פני רשות הרבים ובה פתחים הרבה לפני מחלומיה ודיוורין בכל

אחת ואחת ועושין מרפסת ארוכה לפני הפתחים כאורך עלייה ויטלן עולים כסולס אחד אחד תמנפסת ודקר תמנפסת נכנסין ויואלצין כולן, מרפסת מלגורי, סולס אשקליא ^(א). אינו עירוב. דלא חזי לדירה, שכל היוצא ונכנס עובר עליו ^(א). עירובי חצירות בבית שבחצר ושיתופי מבואות בחצר שבמבוי. דעירובי החצר לציווף הצמים הוא להיות כולס כדריס צבית אחד, הלכך צענין צית הכאלי לדירה, ושיתוף המבוי אינו אלא לצדק החצירות ומצוות לאו דירה ניעבו והלכך לא צעי דירה אלא כאריכא של חצר דיו ונמקום משתמר, והיו כל החצרות כולן כאילו תשמעין להיות אחד ^(א). (סוכה ג.)

אין זה עירוב אימא ה"ז שיתוף שיתוף במבוי לא מינטר אימא בחצר שבמבוי ^(א) אמר רב יהודה אמר שמואל ^(א) בני חבורה שהיו מסובין וקדש עליהן היום פת שעל השלחן סומכין עליו משום עירוב ואמרי לה משום שיתוף אמר רבה ולא פליגי כאן במסובין בבית כאן במסובין בחצר אמר ליה אביי לרבה תניא דמסייע לך ^(א) עירובי חצירות בחצר ושיתופי מבואות במבוי והוינן בה עירובי חצירות בחצר והתנן הנותן את עירובו בבית שער אכסדרה ומרפסת אינו עירוב אימא עירובי חצירות בבית שבחצר שיתופי מבואות בחצר שבמבוי: רבי יהודה אומר אם יש שם תפיסת יד וכו': הכי דמי תפיסת יד כגון חצירו של ^(א) ^(א) בוגיים בן בוגיים ^(א) אתא לקמיה דרבי אמר להו פנו מקום לבן מאה מנה אתא איניש אחרינא אמר להו פנו

^[א] נראה דל"ל וקרינה הוא לצלול חזיקה של חורבה בקשה הוא לפיכך נותנין לה נשמתה

^[א] נראה דל"ל וקרינה הוא לצלול חזיקה של חורבה בקשה הוא לפיכך נותנין לה נשמתה

^[א] נראה דל"ל וקרינה הוא לצלול חזיקה של חורבה בקשה הוא לפיכך נותנין לה נשמתה